

Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul

APOSTOL. IACOB 5, 10-20

„Luați, fraților, pildă de suferință și de îndelungă răbdare pe Prorocii care au grăit în numele Domnului. Iată, noi ferim pe cei ce au răbdat: ați auzit de răbdarea lui Iov și ați văzut sfârșitul hărăzit lui de Domnul; că mult-milostiv este Domnul și îndurător. Iar înainte de toate, frații mei, să nu vă jurați nici pe cer, nici pe pământ, nici cu orice alt jurământ, ci să vă fie vouă ce este da, da, și ce este nu, nu, ca să nu cădeți sub judecată. Este vreunul dintre voi în suferință? Să se roage. Este cineva cu inimă bună? Să cânte psalmi. Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoții Bisericii și să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn, în numele Domnului. Și rugăciunea credinței

va mântui pe cel bolnav și Domnul îl va ridica, și de va fi făcut păcate se vor ierta lui. Mărturisiți-vă deci unul altuia păcatele și vă rugați unul pentru altul, ca să vă vindecați, că mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului. Ilie era om, cu slăbiciuni asemenea nouă, dar cu rugăciune s-a rugat ca să nu plouă și nu a plouat trei ani și șase luni. Și iarăși s-a rugat și cerul a dat ploaie și pământul a odrăslit roada sa. Frații mei, dacă vreunul va rătăci de la adevăr și-l va întoarce cineva, Să știe că cel ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui își va mântui sufletul din moarte și va acoperi mulțime de păcate.”

EVANGHELIE. LUCA 4, 22-30

„În vremea aceea se mirau toți de cuvintele Harului care ieșeau din gura lui Iisus și ziceau: Nu este, oare, Acesta fiul lui Iosif? Și El le-a zis: Cu adevărat, Îmi veți spune această pildă: Doctore, vindecă-te pe tine însuși! Câte am auzit că s-au făcut în Capernaum, fă și aici în patria Ta. Și le-a zis: Adevărat zic vouă că niciun proroc nu este bine primit în patria sa. Și adevărat vă spun că multe văduve erau în zilele lui Ilie în Israel, când s-a închis cerul trei ani și șase luni, încât a fost foamete mare peste tot pământul, și la niciuna dintre

ele n-a fost trimis Ilie, decât la Sarepta Sidonului, la o femeie văduvă. Și mulți leproși erau în Israel în zilele prorocului Elisei, dar niciunul dintre ei nu s-a curățat, decât Neeman Sirianul. Și toți în sinagogă, auzind acestea, s-au umplut de mânie. Și, ridicându-se, L-au scos afară din cetate și L-au dus până pe sprânceana muntelui pe care era zidită cetatea lor, ca să-L arunce în prăpastie; iar El, trecând prin mijlocul lor, a plecat de acolo.”

TÂLCUIRI

Sfântul Ilie în Sarepta Sidonului

„Astăzi pentru aceasta am ieșit să cuvântează, ca să arăt că Dumnezeu nu l-a făcut preot pe înger, ci pe om dintre oameni, ca păcă-toșii să nu fie uciși din pricina lipsei de păcat a preotului. Dacă preotul ar fi fost înger fără de păcat, i-ar fi pedepsit îndată pe păcătoși; dar așa, preotul fiind om, îl iartă pe cel care este supus aceluiași patimi ca și el și se duce cu min-

tea de la păcatele lui la păcatele celor de aceeași semănție cu el. (...) Haide acum să ne întoarcem la Ilie și să arătăm noianul faptelor lui bune! Dumnezeu voia ca Ilie să fie bun, dar Ilie nu voia. Dumnezeu voia să dea ploaie, dar cerea ca robul Său să-L roage pentru ploaie. Ce s-a întâmplat mai departe? A mers Ilie tot drumul și a ajuns în Sarepta Sidonului și a văzut o femeie aducând lemne. Uită-te la filosofia și credința

lui Ilie! A urmat un alt noian de virtute. Nu I-a spus lui Dumnezeu: «La cine mă trimiți? Mă faci să îndur atâtea primejdii ca să mă trimiți la o văduvă unde bântuie foamea cea mai cumplită? Nu se găseau oare mulți oameni mai bogați în stare să-mi ușureze sărăcia? Am bătut atâtea cale ca să vin la o văduvă, la nenorocirea nenorocirilor? Și nu-i numai văduvă, ci și săracă». Gân-dește-te că slujitorul lui Dumnezeu n-a grăit așa! Avea încredere în Stăpânul lui, Care face cu putință cele cu neputință. Du-te, îi spune, în Sarepta Sidonului. Și iată, o femeie aduna lemne. (III Regi

17, 9-10). De ce-ți continui drumul, Ilie? De ce alergi la văduvă? Ai văzut pridvoarele sărăciei, nu mai întreba de suferințele lipsei. Ai văzut cerdacul sărăciei, nu mai întreba de cele din casă. Unde intri, Ilie? Ai văzut că adună lemne, și tu-i ceri să-ți dea mâncare? Da. Ilie intră și stă de vorbă cu femeia, pentru că avea drept temei cuvântul Stăpânului.”

Sfântul Ioan Gură de Aur, Cuvântare la Petru Apostolul și Ilie Prorocul, Cap. III, în Părinți și Scriitori Bisericești (2015), vol. 14, pp. 580-581

FRÂNTURI DE SINAXAR

Întru această zi, cuvânt de laudă a Sfântului Proroc Ilie, al Preacuviosului și de Dumnezeu Purtătorului, Părintelui nostru Efrem Sirul.

Liniște dați-mi mie, plecați-vă auzurile voastre, ca să tâlcuiesc povestirea Sfântului, slăvitului Proroc Ilie Tesviteanul, care a arătat râvnă fierbinte, sânguinu-se totdeauna, ca să-i înduplece pe toți să se închine Unuia Dumnezeu. Căci, dacă a văzut poporul făcând multe nelegiuri și abătându-se de la Dumnezeu și închinându-se idolilor, umplându-se de mânie și ochiul râvnei, în sus, ținându-l, săgetând cerul prin vorbire, a ajuns, prin cuvânt până la cer. După ce a văzut poporul, atât de rătăcit de draci, și având nădejdea și încredințarea că îl va scoate din rătăcire, după ce a văzut poporul smerit de mulțimea idolilor și pe toți Prorocii mincinoși adunați acolo, Ilie, umplându-se de râvnă și de multă mânie, a slobzit cuvânt, cu jurământ asupra poporului, celui fără de lege; cerul l-a legat, norii, ca să nu plouă, i-a pecetluit, l-a înduplecat pe Dumnezeu cel milostiv, să împlinească rugăciunea robului Său, vrând să arate păcătoșilor puterea și tăria bunului Stăpân, și s-a jurat înaintea Lui, zicând: „Viu este Domnul, a zis, Căruia îi stau înaintea, că nu se va pogorâ ploaie, nici rouă, pe pământ, decât numai prin cuvintele gurii și buzele mele.” Și minune preaslăvită s-a făcut cu duhul, că milostivul Dumnezeu, după ce a auzit cuvântul robului său plin de râvnă, îndată a împlinit Prorocia lui, prin care a spus-o din râvnă dumnezeiescă. Și, după ce s-a încluiat cerul și s-au pecetluit norii, s-au uscat toate cele de pe fața pământului. Viile s-au uscat, grâul nu

Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul

a răsărit, toți pomii roditori și-au ascuns roadele lor, pământul nu și-a mai dat roadele sale, pășune nu s-a arătat pe pământ, în scurt, s-a ascuns toată verdeața de pe pământ și copacii s-au uscat și, prin hotărârea lui Ilie, și apele de pe el au secăt. Și era vedere cumplită și foarte dureroasă, precum odinioară, în vremea lui Noe. Că nu numai oamenii mureau, ci și dobitoacele și fiarele și păsările.

O, Ilie, râvnitorule spre bine, gân-dește-te că numai oamenii au păcătuit, înaintea Domnului, fiind amăgiți de vrăjmașul, dar pruncii ce-au păcătuit? Dobitoacele, fiarele și păsările ce-au greșit? Că, și pe acestea toate, le-ai dat la moarte. Măcar pe acestea, care sunt nevinovate, miluiește-le și dă ploaie pe pământ. Însă Ilie, celui fierbinte în rugăciune, nimic nu-i pasă de unele ca acestea. Cei bogați au pierit și ei de foame și de sete, nefiind ploaie. Cu toate acestea, stăpânul tuturor, Care, de-a pururea, vrea să miluiască neamul oamenilor, toate le folosește, ca să-l facă pe Ilie milostiv. Iar, după ce a văzut, că nu se pleacă să se împace și să lase mânia, atunci, l-a trimis pe Ilie, să se roage de o văduvă, care era necăjită și foarte săracă. Și, după ce a sosit Ilie, acolo unde i s-a poruncit, a văzut o văduvă, adunând niște lemnișoare. Deci, cunoscând sărăcia ei, în care se afla, se rușina Ilie să cuvânteze și să grăiască spre ea. Însă, cu toate că se rușina, a împlinit porunca și, îndrăznind, cu sfială a striga, zicând: „O, femeie, îmi vei aduce mie puțină apă să beau?” Că legase apa, să nu plouă pe pământ. Și văduva a strigat către Ilie: „O, râvnitorule spre bine, dacă prin jurământul limbii tale, ai legat cerurile, ca să nu

plouă pe pământ, cum îndrăznești să ceri de la mine apă? Dacă prin limba ta, ai înfrânat-o și o ții uscând pământul și îngropi toate cele de pe el, de unde-ți voi da ție apă?” Iar el, îndată, s-a umilit de cuvântul văduvei și s-a pornit, întru el, partea milostivirii. Iar văduva, auzind glasul Prorocului, a făgăduit să-i dea lui apa, pe care el a cerut-o. Și, ducându-se ea să-i aducă, ce-a zis Ilie, către ea? „Îmi vei aduce în mâna ta și o bucată de pâine să mănânc.” Iar ea, îndată, a strigat către Ilie: „Viu este Domnul Dumnezeu, că nu am azimă coaptă în spuză, decât un pumn de făină în vadra mea, asemenea încă, și puțin untdelemn într-un urcior. Pentru aceea, am adunat aceste lemnișoare, ca să fac o azimă mie și fiului meu, să mâncăm și să murim.” Și, după ce a auzit și sugrumat fiind de foame, Ilie cugeta în sine, să aducă dezlegare de legături. Că auzind graiurile cele jalnice ale văduvei, îndată a grăit către ea cuvânt plin de îndurerare, zicând: „Intră, deci, și fă-mi, mie întâi, o azimioară și, apoi, vei face și ție și fiului tău, că acestea zice Domnul: Vadra de făină nu va lipsi, nici untdelemn din urcior nu va scădea, până când va da Domnul ploaie pe pământ și va odrăslî, ca și mai înainte, hrană tuturor oamenilor.” Încât, chiar și nevrând, a făcut dezlegare legăturilor cerului. Căci osteneala foamei, l-a silit pe el să facă aceasta.

Deci, a trimis Dumnezeu moarte copilului văduvei, trăgând pe Ilie ca să poruncească dezlegare legăturilor, iar văduva, când a văzut moartea fiului ei, venind cu lacrimi la Proroc, i-a zis lui: „Vai mie, Prorocul al lui Dumnezeu, râvnitorule, mai mult decât toți, ai adus această durere și plângere nevindecată sufletului meu. De ce mai trăiesc pe pământ, eu ticăloasa, dacă pe fiul meu, pe care îl aveam l-ai dat morții? Am cunoscut că, din pricina ta, a murit fiul meu. Mai înainte de a veni tu aici, era sănătos fiul meu. Căci în foamete cumplită și în sete neasemănată, pe care tu le-ai adus asupra pământului, am trăit, iar acum, după ce ai venit tu la mine, dătător de hrană arătându-te, te-ai făcut pierzător al fiului meu unul-născut și, scăpând de foame, leșin de bocete. Și, socotind că te voi avea ajutor, te-ai făcut vânzător. Împreună locuitor primindu-te pe tine, am fost lipsită de fiul meu. Hrănindu-ne pre noi, în foamete, pe el l-ai dat morții. Ai hrănit și ai omorât pe unul-născut fiul meu; m-ai lipsit pe mine de nădejdea mea. Pe ochiul bătrâneților mele, pe care îl aveam. L-ai stins cu moartea. Mângâierea mea, pe care o aveam, venind tu, am pierdut-o. La întâlnirea ta, am fost lipsită de copilul meu. Că ce folos îmi este

mie, având faimă și untdelemn și săturarea de bucate, după ce fiul meu a murit? Mai de folos îmi era mie ca, împreună cu toți, să pier, decât, sătulă, să mă lipsesc de fiul meu. Că cine va mânca acestea, pe care mi le-ai dat? Ce câștig îmi este mie, să am hrană, spre săturare, după ce am fost lipsită de slava unuia-născut fiului meu? Pier tânguindu-mă, și suspin pentru el. O, de nu te-aș mai fi văzut pe tine, nici n-aș mai fi auzit vorbirea ta.”

Și se vedea văduva, grăind acestea cu tânguire și lăcrimând la picioarele lui Ilie. Dar Ilie, râvnitorul spre bine, după ce auzit-o, s-a sărguit spre rugăciune, mahnindu-se cu sufletul; și, stând, ruga pe Dumnezeu, zicând: „Dezleagă, Stăpâne, legăturile morții de la fiul văduvei, și-l înviază pe el.” Iar Preamilostivul Dumnezeu a zis, prin cuvânt către dânsul: „Dezleagă și tu cerul, pe care, cu limba ta, l-ai legat; și, atunci, prin cuvânt, voi dezlega și eu legăturile morții, pe care, cu înțelepciune, pentru tine, le-am adus asupra-i. Caută și vezi Ilie, câtă mulțime de bătrâni și de tineri, și de prunci și de maici au pierit, caută și vezi lacrimile lumii întregi, cum cad, plângând și cerând ploaie. Tu, văzând o singură femeie lăcrimând, pentru fiul ei, ți se pare că ești milostiv, dar toată lumea, tânguindu-se, lăcrimează, că toată piere, și văzându-o, tu o treci cu vederea. Știu că, râvnind pentru Mine, ai adus asupra ei certare. Știu, Ilie, că nu este altul asemenea ție.” Atunci a zis Ilie către Stăpânul său: „Dă viață copilului și dezleagă cerul, numai izbăvește-mă de lacrimile văduvei; ca să nu mă mai întristeze, plângând.” Și, înviind copilul și luându-l pe el, Ilie l-a dat mamei sale. Iar văduva, luându-și pe fiul ei, a zis, cu bucurie mare, către Ilie: „Acum te-am cunoscut că ești, cu adevărat, omul lui Dumnezeu și grai adevărat este în gura ta.” Atunci a zis Dumnezeu către Ilie: „Mergi și spune lui Ahab, că voi da, și Eu, ploaie pe pământ.” Și, venind către Ahab, Ilie a zis către el: „Domnul va da ploaie pe pământul Său.” Și, adunând tot poporul lui Israel, au fost înjunghiați preoții cei ce jertfeau lui Baal. Și, întorcându-i pe toți, să creadă în Dumnezeu cel viu, Ilie s-a înălțat, în car de foc, spre cer, întru cutremur mare, lăsându-și cojocul asupra lui Elisei. Iar Dumnezeului nostru să-I fie, de la noi, slavă și cinste în vecii vecilor!

Extras din “Proloage”, luna Iulie, ziua 20,
Editura Mitropolia Olteniei

PENTRU TINERI

Prorocul Ilie - sfântul aviatorilor

Ca rezultat al demersurilor făcute încă din 1991 de Liga Aeriană Română, prin fostul președinte al acesteia, gl. col. (r) Ion Di Cezare, la Comandamentul Aviației Militare, Ministerul Apărării Naționale, Președinție, printr-un ordin general al ministrului apărării naționale se instituie în anul 1994 Ziua Forțelor Aeriene pe data de 20 iulie, odată cu sărbătoarea ortodoxă a Sfântului Proroc Ilie Tesviteanul, care devine astfel ocrotitorul și patronul spiritual al aviatorilor. Zbor spre înaltul Cerurilor Sfântul Ilie a fost ridicat la Cer în vârtej de vânt, într-un car de foc, tras de cai scăpărători, în timp ce mergea alături de Elisei, ucenicul său, captând în trecerea directă de la viața pământească la cea veșnică, o calitate care lipsește omului: aceea de a zbura. Zborul a încetat să mai fie privit ca

o minune cu doar 100 de ani în urmă, pentru ca acum, la începutul mileniului al treilea, să devină un fapt cotidian. Este lesne de înțeles că atunci când s-a pus problema reînnoșării tradiției anului 1912, adică sărbătorirea Zilei Forțelor Aeriene și a Aviației României pe 20 iulie și nu pe 17 iunie, cum s-a sărbătorit, de altfel, până în 1994, piloții militari și civili, temerarii văzduhului, și-au ales ca ocrotitor pe Sfântul Ilie. Venerarea Sfântului Ilie datează din vremurile apostolice, dar sărbătorirea sa în calendarul ortodox se face abia din secolul al IV-lea. E considerat și profet între profeți, fiind privit ca un antemergător al Domnului Iisus Hristos, ca și Ioan Botezătorul. Toate acestea justifică alegerea sa ca patron spiritual al Forțelor Aeriene și al Aviației Române.

CÂNȚAȚI DOMNULUI TOT PĂMÂNTUL

Troparul și Condacul Sfântului Slăvitul Proroc Ilie Tesviteanul

Glasul 4

*Cel ce a fost înger în trup, temeiul Prorocilor,
al doilea Înaintemergător al venirii lui Hristos,
Ilie Măritul, care a trimis de sus lui Elisei dar,
gonește bolile și pe cei leproși curățește.
Pentru aceasta și celor ce-l cinstesc pe dânsul
le izvorăște tămăduiri.*

Glasul 2

*Prorocule și înainte văzătorule al lucrurilor celor mari ale lui
Dumnezeu, Sfinte Proroc Ilie cel cu nume mare,
care cu cuvântul tău ai oprit norii cei curgători de apă,
roagă pentru noi pe Unul, Iubitorul de oameni.*

GÂNDUL ZILEI

„Râvnind, am râvnit după Tine, Doamne Atotțiitorule...”

**SFÂNTUL ILIE,
ACOPERINDU-ȘI FAȚA, ÎI RĂSPUNDE DOMNULUI**